

Afdeling :

Naam cursist :

Cursusgids bijenteeltonderwijs

Voor de

Opleiding bijenteeltleraar A 2008

De Nederlandse Bijenhoudersvereniging (NBV) is een landelijke vereniging van bijenhouders, gehuisvest in het Bijenhuis in Wageningen. Het doel van de vereniging is het bevorderen van de bijenhouderij in de breedste zin van het woord. De vereniging draagt zorg voor cursussen op het gebied van de bijenhouderij en zet zich in voor de promotie van de bijenhouderij, het verbeteren van de dracht (voedselplanten voor honingbijen en andere bestuivende insecten) en biedt ondersteuning aan imkers.

Inhoudsopgave.

1	Organisatie	3
1.1	Het bestuur	3
1.2	De organisatie	3
1.3	De docent	3
1.4	Uitvoeringslocatie Utrecht	3
1.5	Uitvoeringslocatie Wageningen	3
1.6	Lesdata	3
2	Inhoud van de modules	4
3	Opzet van de cursus	5
4	Diplomering	5
4.1	Onderwijs- en examenregeling	5
4.2	Regeling bijteeltonderwijs	5
5	Het lesprogramma	6

1 Organisatie.

- 1.1 De opleiding tot bijenteeltleraar wordt georganiseerd door de commissie bijenteeltonderwijs van de NBV.
- 1.2 De Nederlandse Bijenhoudersvereniging is gehuisvest in Het Bijenhuis te Wageningen.
Postbus 90
6720 AB Bennekom
t 0317 - 422422
e onderwijs@bijenhouders.nl
- 1.3 De cursus wordt gegeven door :
Mari van Iersel,
mw. Marie José Duchateau,
Ari Koster
Joep Verhaagh
Dick van Houwelingen
Jan Charpentier
Jaap Kerkvliet
- 1.4 Uitvoeringslocatie Utrecht
Uithof, Kruytgebouw
kamer O-210
Padualaan 8 te Utrecht
- 1.5 Uitvoeringslocatie Wageningen
Het bijenhuis
Grintweg 273
6704 AP Wageningen
- 1.6 Het lesprogramma met een volledig overzicht van alle cursusdata en inhoud van de lessen vindt U in het overzicht op pagina 6.

2 Inhoud van de modules

Module	Onderdeel	Inhoud
A1	Didactiek	
	A 1.1	Leerdoelen, didactische uitgangspunten
		Bijzondere kenmerken van lesgeven in bijenteelt zoals bijensteek
		De rol van de leraar
		Geschiedenis en kader van bijenteeltonderwijs
	A 1.2	Korte presentaties (10 min.) door cursisten over onderwerpen die een onderdeel vormen van de theorie op de betreffende dag
	A 1.3	Presentatie over een onderwerp naar keuze.
	A 1.4	Stageverslag schrijven met reflecties
A2	Leven en biologie van de honingbij	
	A 2.1	Oorsprong en verwantschap; bouw honingbij; ontwikkeling; levenscyclus, levensduur, voeding, voedsel verzamelen
	A 2.2	Taakverdeling; communicatie en oriëntatie; darren, moeren en paring
A3	Werken met bijen	
	A 3.1	theorie: seizoensgebonden werkzaamheden; theorie basisbedrijfsmethode; bijenrassen, materialenkennis; notaties
	A 3.2	praktijk voorjaarsinspectie
	A 3.3	theorie: zwermen (zwermen in ons klimaat, zwermbevorderende factoren, stille moerswisseling
		praktijk zwermregulering volgens basismethode door cursisten
	A 3.4	theorie en praktijk: najaarsbehandeling met honing afhalen, verenigen
		inwintering, varroabestrijding met verschillende methoden
	A 3.1	theorie: seizoensgebonden werkzaamheden; theorie basisbedrijfsmethode;
A4	Bijengezondheidszorg	
	A 4	theorie en practicum meest voorkomende bijenziekten; hygiëne en preventie; melden van ziekten; monsternamen
A5	Bijenproducten	
	A 5	theorie en practicum honing, was en propolis, stuifmeel, verwerking en hygiëne, wettelijk eisen, warenwet, honingbesluit
A6	Bijen en milieu	
	A 6	theorie: bloembioïologie, drachtplanten, natuurbeheer; bestuiving; reizen met bijen
A7	Historie bijenteelt, organisatie imkervereniging	
	A 7	theorie: overzicht geschiedenis tot heden; technische ontwikkeling van laatste eeuw, organisatie hobbyimker, beroepsgroep, bijenverenigingen

3 Opzet van de opleiding

Elke cursist verzorgt een korte presentatie van ongeveer 10 - 15 minuten aan het begin van een theorieles. De inhoud van deze presentatie moet men afstemmen op de medecursisten. Deze presentatie wordt besproken en beoordeeld door medecursisten. Voor de beoordeling wordt een standaard formulier gebruikt. De beoordeling telt niet mee voor het examen.

Elke cursist geeft een praktijkles tijdens de ‘praktijk’ in deze cursus. Daar hoort bij een schriftelijke voorbereiding volgens het model van de didactische analyse. Ingevuld model inleveren. Deze schriftelijke voorbereiding wordt aan de medecursisten uitgedeeld. Deze les wordt geëvalueerd door de aanwezige medecursisten. Bij de evaluatie wordt de kwaliteit beoordeeld op grond van het toepassen van de aspecten van het didactische model en de invulling van de rol van de leraar. De beoordeling telt niet mee voor het examen.

Als bij de praktijkles en/of de korte presentatie een ernstig gebrek aan didactische kwaliteit tot uiting komt, kan dat voor de cursusleiding aanleiding zijn met de cursist te overleggen of het wel verstandig is aan het examen deel te nemen.

Elke cursist regelt zelf een praktijkstage bij een basis- of gevorderden cursus. De stage bestaat uit 2 bezoeken aan de cursus. Daarvan wordt een verslag gemaakt waarin aan de orde moet komen hoe de geobserveerde lessen in het model van de didactische analyse passen en hoe de 5 rollen van het leraarschap door de leraar zijn ingevuld. Het verslag inleveren bij M. van Iersel. Het verslag wordt beoordeeld met een cijfer. Het is een onderdeel van het examen. Adressen van cursussen zijn te vinden op de website www.bijenhouders.nl bij cursusagenda.

Aan het einde van de cursus verzorgt elke cursist een presentatie over een “bijen”-onderwerp naar keuze. Deze presentatie wordt beoordeeld door leden van de commissie bijenteeltonderwijs. De beoordeling betreft zowel de inhoudelijke als didactische kwaliteit van de presentatie. Beide onderdelen worden afzonderlijk gewaardeerd met een cijfer. Beide delen van de presentatie zijn een onderdeel van het examen.

Aan het einde van de cursus wordt een theorie examen afgenomen. Het examen wordt gewaardeerd met een cijfer.

4 Diploming.

Om het diploma bijenteeltleraar te behalen moeten alle afzonderlijke delen van de opleiding met voldoende resultaat worden afgerond.

4.1 De onderwijs- en examenregeling.

Voor de opleiding bijenteeltleraar geldt een onderwijs- en examenregeling en een examenreglement. Voor de beschrijvingen hiervan verwijzen wij naar de website van de NBV. www.bijenhouders.nl

4.2 Regeling Bijenteeltonderwijs.

Op alle cursussen die onder auspiciën van de NBV worden verzorgd is de Regeling Bijenteeltonderwijs van toepassing. Voor de beschrijving hiervan verwijzen wij naar de website van de NBV. www.bijenhouders.nl

5 Het lesprogramma

No	Datum	Module	Onderwerp	Duur	Docent	Lokaal / Stal
1	Zaterdag	A 1.1	theorie: didaktiek	10.00-12.30	Mari van Iersel	Utrecht
	1-11-08	A 2.1	theorie: biologie van de bij	13.30-16.00	M.J. Duchateau	
2	Zaterdag	A 2.1 A1.2	theorie: biologie van de bij	10.00-12.30	M.J. Duchateau	Utrecht
	13-12-08	A 2.1 A1.2	theorie: biologie van de bij	13.30-16.00	M.J. Duchateau	
3	Zaterdag	A 6 A1.2	theorie: drachtplanten, natuurbeheer	10.00-12.30	Ari Koster	Utrecht
	10-01-09	A 6 A1.2	theorie: bestuivingen ; reizen	13.30-16.00	Joep Verhaagh	
4	Zaterdag	A 4 A1.2	theorie: bijenziekten	10.00-12.30	D. v Houwelingen	Utrecht
	7-02-08	A 4 A1.2	praktijk: microscopisch onderzoek	13.30-16.00	D. v Houwelingen	
5	Zaterdag	A 3.2 A1.2	theorie: voorjaarsinspectie	10.00-12.30	Mari van Iersel	Utrecht
	21-03-09	A 7 A1.2	theorie: historie, beroepsgroep	13.30-16.00	Mari van Iersel	
6	Zaterdag	A 3.3 A1.2	theorie: zwermregulering	10.00-12.30	Mari van Iersel	Utrecht
	4-04-09	A 3.3 A1.2	theorie: zwermregulering	13.30-16.00	Mari van Iersel	
7	Zaterdag	A 4 A1.2	theorie: bijenziekten	10.00-12.30	D. v Houwelingen	Wageningen
	18-04-09	A 3.2	praktijk: voorjaarsinspectie	13.30-16.00	Mari van Iersel	
8	Zondag	A 3.3	praktijk: zwermregulering	13.30-16.00	Mari van Iersel	Wageningen
17-05-09						
9	Zaterdag	A 3.3	praktijk:, doppen breken	13.30-16.00	Mari van Iersel	Wageningen
	30-05-09					
10	Zaterdag	A 3.4 A1.2	theorie: varroabestrijding	10.00-12.30	Jan Charpentier	Wageningen
	15-08-09	A 3.4	praktijk: najaarsverzorging, varroa	13.00-16.00	Mari van Iersel	
11	Zaterdag	A 5 A1.2	theorie: produkten, wettelijke eisen	10.00-12.30	Jaap Kerkvliet	Wageningen
	29-08-09	A 3.4 A1.2	praktijk: varroacontrole	13.00-16.00	Mari van Iersel	
12	Zaterdag	A 1.3	presentaties (2 parallel sessies)	10.00-12.30	cie onderwijs	Utrecht
	19-09-09	A 1.3	presentaties (2 parallel sessies)	13.00-16.00	cie onderwijs	
13	Zaterdag		Examen	10.00-12.30	cie onderwijs	Utrecht
	3-10-09					